1875. VII. évfolyam. 30. szám. Csütörtök, február 11.

Előfizetési árak:
Helyben es postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért:
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Magyarország nem volt, hanem lesz!

Igy szólt a hangzatos jóslat, mely a döblingi tébolydából szélnek eresztve, egy nemzetet volt halálhoz hasonló merev tétlenségéből felriasztandó, az ébredés hajnalának első fénysugárai voltak e szavak, hosszu, sötét éj után, melyeknek hallattára az éltető édes remény villanyozott fel minden magyart.

Hittünk benne, mint tulvilági üdvösségünkben s háromszor jaj lett volna annak, ki megváltatásunk előhirére két kedőleg merte volna rázni fejét.

Ki hitte volna akkor, hogy lesz idő, midőn csüggeteg kétségbeeséssel fogunk visszaemlékezni vérmes reményeinkre? Ki hitte volna, hogy saját kezeinkkel fogjuk megásni a vermet, melyből csak a legnagyobb erőködéssel leszünk képesek kiszabadulni?

Hét éves önkormányzatunk sokban hasonlit amaz általánosan ismert gunyképhez, midőn az ágon ülő ember maga alatt füröszeli a fát, hogy az ág még lenem tört s mélységbe nem zuhantunk, csak is a fa szivós életerejének köszönhető.

Meglehet, hogy Magyarország nem volt, de hogy most sincs, az még bizonyosabb.

Eltekintve minden egyéb sanyaruságunktól, van-e ember, ki igaz meggyőződéssel „magyarnak" nevezheti ez államot?

Tartsunk szemlét. Hazánk szive, büszkesége, fővárosunk németebb, mint valaha, jelentékenyebb vidéki városainkban a lakosság háromötöde nem tudja nyelvünket, egyötöde szándékosan nem beszéli, mert a kereskedői szellem méltatlannak találja nyelvünket magas régióiba befogadni, megkivánja, sőt követeli, hogy minden posztóruhás ember Hermann nyelvén érintkezzék vele, legfelebb a pórhoz bocsátkozik le annyira, hogy fitymálva vethessen neki oda pár szót azon nyelven, minőnek az állam vallja magát. Legmagyarabb városaink is meg vannak már mételyezve.

A Bach-uralom egy évtized alatt képes volt minden nyilvános intézményt németté tenni, ellenben mi, alkotmányos önigazgatásunk hét éves fenállása óta semmi lényeges eredményt sem mutathatunk fel, igaz, hogy posta, távirda s vasutakra nézve adattak ki rendeletek, de hogy megtartattak, vagy végrehajtattak volna, azt a legbuzgóbb jóakarat sem állithatja, miről a mindennapi érintkezés szembeötlően meggyőzhet mindenkit.

Államiságunk biztositékaival nem birunk, nincs önálló pénz és hadügyünk, nemzetiség tekintetében fogyunk, apadunk, vagyonosodásunkat a koldus irigység sem nevezheti kivánatosnak, hol van hát az a Magyarország, mely a jóslat szerint „lesz!"

A parányi Montenegró is gunyosan tekint államiságunkra, a nagyobb hatalmak pedig mosolyogva nézik a bábjátékot, melyet mi itt nagy erőködve játszunk. —

Önálló, minden idegen befolyástól független, de mindenfelett alkotmányos magyar állam az, melyért az Árpádok sirba szállta óta tart a szakadatlan küzdelem, az ilyenért örömmel adja fiait s verejtékkel szerzett filléreit a nemzet, de hogy jobb jövő kilátása nélkül elfecsérelje életerejét s még szokásaiból, jellegéből is kivetkőzzék, tünékeny csalóka délibábért, melyről tudja, hogy hinárba vezeti, ezt kivánni is lelkiismeretlenség.

Bármily többségi pártnak, minden felett arra kell törekednie, hogy el ne csüggeszsze az anyagilag ugy is eléggé sujtolt nemzetet, hogy meg ne renditse hitét, bizalmát önmaga iránt, meg ne foszsza egy jobb jövő reményétől, melyben hisz s melyet óhajtva vár, — mert ha egyszer gyökeret vert lelkében a közügyek iránti lethargia, ki tudja, lesz-e valaha még alkalom tettre buzdithatni a népet, mely elvesztette legdrágább kincsét, a bizalmat nemzeti életképessége iránt?!

A mostani kormánypárt letette a vizsgát, megmutatta, mire és mennyire képes, minden elfogulatlan honpolgár beláthatja, hogy ily ingatag alapon tovább fejlődni képtelenség, ez a halálra vált beteg végvonaglása, kit az orvosok rendkivüli szerekkel dédelgetnek egyik napról a másikra, a nélkül, hogy a javulásnak legparányibb jeleit láthatnók; elégületlenség, panasz mindenfelé, szegénység, nyomor, élhetetlenség kiáltásai hangzanak Kárpátoktól Adriáig, — az állam deficzite már csaknem fedezhetetlen, sem pénzünk, sem hitelünk s miért? Feleljen rá, a ki tud.

Nem sokára ismét nyilvánulni fog a nemzet akarata, minden választó gondolja meg, hogy mit tesz, tekintsen a multra, abból következtethet a jövőre, itéljen saját igaz meggyőződése szerint, ki még bizik önmagában, bizik a nemzet életképességében, ki független szabad magyar államot óhajt, csatlakozni fog hozzánk, zászlónk alá sorakozand s alkalmat nyujtand bebizonyithatnunk nézeteink igazságát. Mi törvényes téren, törvényes eszközökkel akarunk küzdeni, hogy ezt tehessük, többségben kell lennünk. Alkotmányos államban minden pártnak joga van mérlegbe vetni szavazatát s követelni, hogy meghallgattassék törvényes kivánsága, mi saját becsületünkből, sajat erszényünk rovására, saját védelmünk alatt akarunk élni, minden idegen gyámság és befolyás nélkül, ez jelszónk, hitünk, reményünk. Csak igy válhatik testté az ige, mely szerint: „Magyarország nem volt, hanem lesz!"

Lukácsy Sándor.

— **A helyzet.** Ma utazott el Bittó kormányelnök Bécsbe, hogy a királynak beadja a kormány lemondását. Kit fog ő felsége megbizni — uj kormány alakitásával? — az még a titkok titka. Sennyei, Lónyai és Ghyczy vannak szóban. Andrássytól e részben sok függ, s ő — ugy látszik — Lónyai mellett van. Eddigelé bizonyosnak hiszik, hogy belügyér Tisza Kálmán lesz. A honvédelmi ügyérségre Ivánka Imre számit. Péchy Tamás és Móricz Pál államtitkárok lennének. Igazságügyérül Horváth Lajost emlegetik. A pénzügyi tárczára Lónyai, Ghyczy, Széll Kálmán a jelölt. Lehet azonban, hogy az uj kormány alakitásával ismét Bittó bizatik meg, s akkor a kombinaczióból Sennyei elesnék. Szombaton, vagy hétfőn — ugy véljük, — már a kész miniszteri névsorral szolgálhatunk. Tegnapi — elkésett — táviratunk nyomán felemlitjük még, hogy a költségvetés felett a szavazás alkalmasint holnap lesz.

— **A miniszteri hivatalnokok közül** — a kormány bukásával — többen nyujtják be lemondásukat.

— **Budapest, febr. 9.** A miniszterek bucsubeszédeket tartanak a képviselőházban. Bittó már elmondta a magáét. Ghyczy mai beszédéről a „Reform" jobboldali lap is igy ir: Ghyczy Kálmán pénzügyminiszter mai beszéde hattyudala volt a jelen kormánynak. A kormány tagjai ugyanis elhatározták, hogy a kormányelnök tegnapi, s a pénzügyminiszter mai beszéde után többé nem fognak egy szóval sem részt venni az általános budgetvitában, a mely különben is — parlamenti körök nézete szerint valószinüleg holnapután — végét éri, s evvel a válság is a közvetlen megoldáshoz vezető ujabb stádiumba lép. —

— **Arad város** főispána Atzél Péter e hó 9-ikén igtattatott be hivatalába.

Ugron Gábor beszédéből.

(A képv. ház febr. 10-iki üléséből.)

A kormányt azon strohmannhoz hasonlitja, melyen a huszárok vágásaikat próbálgatják. Kéri a tuloldalt, hogy ha összeszabdalták, takaritsák is el a kormányt. (Derültség. Eláll! Derültség.) Az mondatott, hogy a budgetvitával az ország a közjogi kérdés felett a napirendre tért, ő tagadja ezt, mert a közjogi ellenzék évszázadok óta erős vár volt, mely kapitulálhatott, de be nem vétetett soha. A mi felett az ország napirendre tért, az mint majd a választás meg fogja mutatni, nem a közjogi kérdés, hanem a Bittó-kabinet. De nem ezt konstatálandó szólalt fel, hanem hogy reflektáljon azon kettős felszólalásra, mely a ház különböző oldalairól e vita folyamán világgá bocsáttatott. Sennyey Pál báró azt hangsulyozta, hogy elvek alapján kell a pártoknak csoportosulnia, s ő maga egyáltalán nem proklamált elveket. Nem legalább konzervativ elveket, mert a megyei hivatalnokok kinevezése, a főispánok prefektekké tétele egyenesen jakobinus eszme, ép oly majmolása az idegen irányzatoknak, mint akár igazságügyünknek idegen chablonokra huzása, a mit pedig Sennyey is kárhoztat.

Áttér ezután Tisza Kálmán nyilatkozatára, kinek nézeteire nem rég még fiatalsága egész rajongásával esküdött. Most Tisza Kálmán megtagadja az elveket, melyeket előbb hangoztatott, s mikor ő most töprenkedik, vajjon az előbbi, vagy a mai Tisza Kálmán téved-e, kénytelen azon véleményre jönni, hogy a mai Tisza Kálmán téved. (Helyeslés.)

Bizonyitja e nézetét. Mi igazolta a közösügyek, a delegácziók, a közös minisztériumok használható voltát? Talán romlásunk, hadseregünk használatlan volta, állapotaink zavara, s a jobboldal bebizonyult kormányképtelensége. (Ellenmondás jobbról.) Igen, a ki nem tud kormányozni, az kormányképtelen. (Helyeslés a szélső balon.) Tagadja, hogy Tisza Kálmán helyesen járt volna el, midőn most mondja el mindezt? Hiszen elmondták már három év előtt Schvarz Gyula és társai, akkor elmondani ezt határozottság lett volna, most csak Columbus tojásának felállitása.

Az elvek nem pillangók, melyeket legyilkolni s kiszáritva eltenni lehet épen azoknak, a kik legyilkolták őket; nem is lobogók, melyeket begöngyölve eltenni s szükség esetén ujra kibontani lehet. Az elveknek folytonos terjesztésre, folytonos agitáczióra van szükségük, s a ki e mellől hátrál meg, az az elvek mellől hátrál meg. (Élénk helyeslés.)

S mi lesz az országra nézve a koaliczió s mondjuk ki nyiltan, az elvfeladás következménye? Az, hogy az ország nem fog hinni senkinek. S mert nemes ambicziói egy méltó s magasztos tárgya le lesz téve a napi rendről, a nép lelkesedése más tárgyakat keresend; az ultramontánismus, a demagógia rémei fognak előtérbe lépni, s a nép várt nyugalma helyett szép irányu lelkesedés helyébe káros rajongás lép. (Élénk tetszés.)

Tisza Kálmán ép ugy el fog enyészni, mint Ghyczy Kálmán; ép ugy le fog járni, mint ez. Ismerteti ezután, minő állása lehetne egy koaliczios kormányban a balközépnek. Kimutatja, hogy minden kérdésben paralyzálva lesz a különböző befolyás által a kormány egyes tagjainak szándoka, s a miniszterelnök stereotyp válasza minden kérdésre az kell, hogy legyen: n'en parlons plus!

Még egyszer kér, ne adják át az országot a mindkét irányu — demagog s absolutista szélsők — izgatásának s beszédét azzal fejezi be, hogy Tisza Kálmán 68-diki beszédét czitálja, melyben ez kimondá, hogy a jelen alapon fejlődő gazdálkodásért az érdem épen ugy, mint a felelősség a jobboldalt illeti, Andrássy akkor igy kiáltott: elvállaljuk e felelősséget. Figyelmezteti a jobboldalt, hogy e felelősség alól nem lehet szabadulnia s kijelenti, hogy általánosságban sem fogadja el a költségvetést.

— *A magyar fővárosból.* **A nőiparegylet** Gubicz Andrásnétól 2489 ftot örökölt. **Toldy István** „Livia" 3 felv. szinmüve önállóan is megjelent. **Az orsz. középtanodai** tanáregylet tagjai folyó hó 9-én, a mely napon — közbeeső másfél órai szünettel — d. e. 9-től d. u. 7-ig ülésezteк — a derekasan végzett munkáról bucsuestére a Hungária vendéglőbe mentek, a hol a tárgyalások alatt elvi ellenfelek is barátságosan koczintgaták poharukat. A barátságos hangulat szülte felköszöntések közül megemlitjük Berecz Antal egyl. elnökét a közoktatási miniszterre; Barlangi Adorján az egyl. elnökére; dr. Kármán a magyar tanárokra — mint a müveltség és nemzeti érzet terjesztőire; Homicskó a vilagiak és egyháziak barátságos egyesülésére; Kármán ismét a 7-es bizottságra, Tomor pedig — több tag ösztönzésének engedve — németül a Freiheit, Einheit és Brüderlichkeitra emelt poharat. **Terézváros** polgári köre e hó 27-én hölgyestélyt rendez.

Vidék.

— A „Debreczen" levelezése. —

Hadház, febr. 8.

A farsang, — mely nálunk a mult évben oly zajosan folyt le, — ez évben kevés alkalmat nyujtott arra, hogy bemutathassuk hódolatunkat Karneval herczegnek.

Mult évi farsangunkat minden héten egy-egy kedélyes tánczvigalom élénkité, melyek közül az olvasó egylet báljai — ugy különösen a helybeli nők, — mint a fiatal emberek által rendezett bálok mig egyfelől elegantia tekintetében a legkövetelőbb kivánalmakat is kielégitették, s a feszély nyügeitől felóldozott igazi kedv által füszerezve: méltán lettek feledhetetlenekké, addig másfelől a velök egybekötött jótékonyczélokra is szépen jövedelmeztek, mely jövedelemnek azon része, a mely lelkes nőink legnagyobb elösmerésre méltó buzgalmának köszönhető s ez ideig a lehető legjobban kamatoztatott: biztos értesülésem szerint a bukovinai magyarok segélésére fog fordittani.

Eme határozat, főleg miután — fájdalom — konstatálva, számokkal kimutatva lett, hogy a mi dusgazdag nagyjaink, tisztelet a kivételeknek, ott a hol áldozatról, ha mindjárt saját édes testvéreink irányábeli áldozatról van is szó; egyátalában nem oly nagyok, mint a minőknek őket óhajtanók, kik a párduczos ősök „vitam et sanguinem — sedavenam non" jelszavában historice örökitett lelkesültségének hihetőleg csak a végszavakban határolt mértékét találják, tartják érdemesnek a firól fira való szorgalmas átszállitásra, ily körülmények közt mondom, eme határozat bizonyára minden részről őszinte üdvözléssel fog találkozni.

De talán méltó elkeseredésemben tul is engedtem magamat ragadtatni t. szerkesztő ur nagybecsü türelmének határain, azért sietek visszatérni felvett tárgyamhoz.

Mondám, a farsang tőlünk kevés mulatságot nyujtva, futott el. De hiszen ki róvhatná ezt fel nekünk akkor, a midőn hogy választási jogunktól el ne essünk, ijjedtünkben még a nagyapánk adórestantiáját is befizettük, ha bálra való, sőt épen kenyér s igavonó barom nélkül maradtunk is, akkor, a midőn már előre is érezni véljük Ghyczy K. adójavaslatainak e veszedelmes lidércznek nyomása sulyát, akkor, amidőn csak kálvinista voltunk óltalmaz meg bennünket attól, hogy az eme közelgő sátán távoztatása okából keresztvetést ne tekintsük kizárólagos farsangi szórakozásunknak, akkor a midőn a farsang élvei nélkülözésével is, már előre tanácsosnak tartjuk gyüjteni filléreinket a fenyegető csapás bekövetkezte esetére a . . . danaidák hordója számára.

Mindezen lelki szorongattatás mellett is azonban tartott az olvasó-egylet egy szépen sikerültnek mondható, bár szerény körü tánczestélyt.

A másik figyelemre méltó tánczvigalom rendezésére vasuti hivatalnok T. ur vállalkozott.

E vigalom, mely a városhoz nem épen közeleső vasuti állomásnál levő helyiségekben tegnap este tartatott meg; méltán megérdemli a felemlitést, mert habár a hatalmasan dühöngött hózivatar s lehető legkellemetlenebb idő sokakat visszatartott is a megjelenéstől, azok, kik a mulatságban részt venni szerencsések voltak, bizonyára még igen sokáig vissza fognak emlékezni nem csupán a rendező s házigazda szerepet vivő T. ur szives vendégszeretetére, elismerésre méltó áldozatkészségére, de egyszersmind szivesen vissza fognak emlékezni, s talán soha nem fogják feledni ama minden képzeletet felülmuló kitörő jó kedvet, melynek nemcsak előteremtése, de hatványszerü fokozása s fentartása is egyenesen a szivélyes, a tánczban jó példával fáradhatatlanul előlmenő házigazda T. ur érdeméül róvható fel. Kevesen vehettek részt, mint emlitém a kellemetlen idő miatt, ezen házias szinezetü mulatságban, de a jelenvolt keveseket a fokozott jókedv rózsalánczokkal füzte a vigalom szinhelyéhez, s a tánez kivilágos kivirradtig folyt.

Mint tudom, az olvasó-egylet szándékozik még farsongon kivül egy bált rendezni. Adja isten, hogy ugy legyen, hiszen hogy is van csak: „nem mind arany, nem mind ezüst, mi fénylik, nem mind igaz, mire Ghyczy esküszik."

a.

— **Hajdu-Szoboszlóról** irják, hogy az ott székelő „Alsó szabolcsi takarékpénztár" folyó év január 10-én vezérelnökeül br. Baldácsy Antal és vezérigazgatóul Csanády Sándor országgyülési képviselő urakat s továbbá az összes tiszti személyzetet megválasztván, magát teljesen organizálta, és miután a kereskedelmi minisztérium előtt 12 ezer forint alaptőke befizetését kimutatta, nyilt üzletét folyó január 25-én rendszeresen megkezdette. Ezen kezdő intézet forgalma az országosan ismert pénzkrizis müködése után következő eredményt tünteti elő. Részvény befizetésből 25,255 forint, felszerelési czimen 700 forint, betételekből 5425 forint, váltók kamataiból 1020 forint 40 kr, kölcsönök kamataiból 177 forint 72 kr, más apró jövedékekből 45 forint 44 kr, összesen tehát 32,623 frt 56 kr. gyümölcsöző tőke folyt be pénztárába; ezen összeget a közel időben befizetendő 15000 frtnyi fizetetlen alaptőke erősitendi, mely alaptőke a betevők érdekeit is kellően biztositandja. Az intézet élén álló befolyásos vezértisztviselők és tagok eddig is tanusitott buzgó pártfogása és a tisztviselői kar szorgalma, pontossága s közel 500 tagból álló alapitó részvényesei érdeklődései biztos jövőt igérnek ahoz, hogy ezen kezdeményező intézet csakhamar a hazai több ily hasznos virágzó pénzintézet szinvonalára fog emelkedni.

— *Vidéki hirek.* **Nagykálló** mezővárosnak megengedtetett, hogy ott a folyó hó 4-én meg nem tartott országos vásár helyett e hó 25-én pótvásár tartassék. **A balkányi** róm. kath. iskola részére a király 300 ftot adot. **Kolozsvárt** „Családi és iskola" czimmel kitünően szerkesztett lap jelen meg szülék és nevelők számára, ára félévre 1 ft. 50 kr. **Nagy-Kanizsán** Szomor Károly jeles tanár jan. 24-én meghalt.

Irodalom.

II.

Rácz Mihály **„Hárfahangok"** czimü költeményeiről birálatot, olvastam az „Ellenőr" „Figyelő"-ben, „Társadalom" czimü kolozsvári lapban, mely ma már nem létezik és a „Nagyvárad"-ban.

Az „Ellenőr" szokásos általánosságokban szólt a költeményekről a nélkül, hogy iparkodott volna versirónk egyéniségét felmutatni,

---

A „DEBRECZEN" tárczája.

Zádor.

Történeti beszély.

Dr. Fekete Lajostól.

„Visszanéz a magyar, sohajtva néz vissza,
Te dicső hajdankor! fényes napjaidra,
Szomoru tarlóján ősi hirnevének,
Hej! csak ugy böngész már valami mesének!"
Arany J.

Ismeritek-e a Nagy-Kunságot? e kedves kis hazának egyik legszebb táját, amaz igéretföldét, melyről a magyarok istene hajdan igy szólott őseinek: én népem! nézz végig e földön, nézd e zöld füvet lábaid alatt, mely puha, mint a selyem szál . . . nézd e szőke kalászokat, melyeken a játszi szellő enyelegve simul el, s melyek ontják az áldást! . . . nézd meg jól e szép földet, melyet a tündér délibáb körülszegélyez, ezt én mind, mind neked adom, és birjad békességgel, mind az időknek végéig. Ismeritek-é e földet? e föld határára vezetlek én most titeket! . . .

Az 1095-ik év röpül fejünk felett a zavaros Hortobágy*) partján karcsu jegenyéktől köritett várost találunk, melynek apró házikói, füstölgő kéményei, sugár fatornya, mely a szemfárasztó sikságra bámészkodik, oly csendes, oly barátságos külsőt kölcsönöznek! E várost Asszonyszállásnak nevezik.

Egyikében e csöndes lakoknak, elvonulva a nagy világ zajától, élte hanyatló napjait egy ősz bajnok, Ohat, egyetlen leányával Ágotával.

Ágota szép volt! . . . mint a piruló hajnal, sötét éj után, piros arcza szebb volt a fejlő rózsánál, mely harmatos reggelen nyilik Rozetta berkein, ... kék szemei szebbek a csermely partján viruló nefelejtsnél, s termete karcsubb volt, mint a bérczek oldalán legelő zerge-é.

Egykor az ősz apa eként szóllitá meg leányát: — Életem öröme Ágotám! hanyatló napjaimnak egyetlen sugara! szerelmem hozzád örök, mint a sir! . . lezajlott életem minden percze, a te boldogságod előkészitésére volt irányozva mindenha, . . . de érzem már, hogy napjaim számlálva vannak, s mielőtt elmennék oda, honnan többé vissza nem térek: szeretnélek biztositva látni oly férj oldala mellett, ki az élet viharai közt ingó hajódnak hü, és ügyes kormányosa legyen, . . . ki bánataidat felszáritsa, mint napsugár a harmatot, . . . ki örömeit veled megoszsza, . . . ki védőd legyen a kisértetek között, kiséród az ösvényen, csillagod a sötétben, biztatód a balszerencsében, ki téged, mint én, ugy szeressen! . . . Emlékszel-e még szivem szerette! midőn tavaly a nagy medvevadászatra magammal vittelek, a halál torkából életed, önélete koczkáztatásával egy ifju mentette meg, egy ifju, ki téged soha nem látott! . . . az isteni gondviselés ujmutatását látom ez esetben, . . szóllj gyermekem! nem feledted még el ez arczot? ez ifju, a vitéz Zádor, Keve vezér unokája, most tőlem szivedet kéri, . . . örömmel szállnék siromba, tégedet e férfi oltalma alatt tudva, . . . ez ifju téged szeret, s én kész vagyok atyai áldásom adni reátok!

Ágota arczát pir futotta el, a mint Zádor nevét emliteni hallá, . . . igen, mert ő szerетett, szerette lelkéből ez ifjat.

Ki is ne szerette volna a karcsu, deli termetü lovagot, kinek arczán az ifjuság rózsái virultak, s szép fekete szemeiben a szerelem tüze ragyogott, ki miként az erős tölgy az erdők törpe fái közt, ezrek közül is kitünt szép növésü testalkata, deli külsője miatt.

Ősz Ohat nem olyan ember volt, ki a két sziv közt létező rokonszenvet, pillanat alatt át ne látta volna, hisz egykor ő is tudott a szemekből olvasni! Kedves gyermekem! — szólt Ágotához — én szemeidből látom, arcod derüjéből olvasom, te szereted őt, . . . legyetek boldogok egymással most és mindenha! . .

Ki volt valaha a mennyben? . . . ki élvezte annak örömeit, melyekről csak homályos sejtelem él keblünkben, ha van köztetek ilyen, kedves olvasók, annak fogalma lehet a kéjről, mit e szerető pár érezhetett!

Ősz Ohatnak örömét is ki tudná leirni? . . . ki és mi vagyok én, hogy kontár ecsetemre fölvenni merem? , . . Nem! erről nem szólok! . . Van-e, lehet-e nagyobb öröm jó szüléknek annál, mintha szemök fényét, kedves gyermeköket boldogoknak látják? . . .

Csak hogy aztán, miért oly kevés ideig tartó a boldogság, s miért testvéres a bánattal? . . . miért van az, hogy a költő mondja, kis lángocska, és égig nyuló füst!"

II.

Mielőtt történetünket tovább szőnénk, egy különös váratlan eseményt kell megemlitenünk, a mely a számitást megzavarta. Ez a közbe jött keresztes hadmenet, — melynek fővezérévé, a kültejedelmek, egyhangulag ezen kor legnagyobb királyát, I. László királyt választották.

A derék magyar király, — kit a pápa is királyok királyának — archirex — nevezett, elfogadta a hizelgő megtiszteltetést, mely őt érte, s országában készületeket tőn a hadmenetre, . . . maga körül gyüjté a nemzet szinejavát, . . ott hagyta a családfő kicsinyeit, a házastárs hitvesét, ott hagyta a vőlegény siró-mennyasszonyát, . . . s hogy maradhatott volna hát el azok közzül Zádor is oda haza? mikor a közáramlat oly nagy volt, hogy mindenki sietett a népszerü király zászlójához!

Jöttek és teltek a napok! . . . a szép Ágota gyásza nem hogy fogyott volna, de sőt egyre nőtt, egyedüli védője az ősz atya is nyugalomra hajta fejét, szerető jegyese csatára távozott! . . . egyedül a bánat maradt a háznál, az volt mindennapos vendége Ágotának.

(Folyt. köv.)

*) Hortobágy származás utján = Horti, bágy azaz Horti pusztán bágyadtan eredő, s lassan folyó viz.

ha ugyan van egyénisége. A kolozsvári „Társadalom" kritikusa — sajnálom, hogy nevét nem irta alá, igy nem lehet tudni ki ő? — nyakatekert, ortografiai hibákkal telt bírálatában kimutatta, hogy Rácz Mihály költeményei silányak, eszmeszegények; rimei roszak, technikája semmi. Vigasztalhatta a „Hárfahangok" iróját, hogy kritikusa nem tud ortograficze irni.

A „Nagyvárad" R. Ö-je (Rádl Ödön) már tehetséget födözött fel versirónkban s jelenlegi szépirodalmi viszonyaink között a füzetet nyereségnek mondotta. Ez itéiet ellen az a kifogásom van, hogy R. M. és R. Ö. urak jó barátságban vannak s lehetséges, miszerint a birálat kedvező hangját pajtási viszony inspirálta.

Egyetlen egy lap akadt, mely elfogulatlanul, helyes mértékkel mérte meg Rácz Mihály szülötteit. E lap a Szana Tamás „Figyelő"-je.

Azokkal a poétákkal szemben — mondja a „Figyelő" — kik beteges és ábrándos hajlamaiknál fogva kerülik a nagy világ társaságait s lelkük külön világával elvonulnak a nesztelen, zajtalan magányba; tétlen, lelkesedés nélkül hagyják rohanni, előre törni a századot, nem értik küzdelmeit, annál kevésbé képesek arra, hogy elveiben és czéljaiban bizzanak: ezekkel a poétákkal szemben igen érdekes ellentétet képez Rácz Mihály.

Neki nem kell ama fásitó, gyáva csend, mely megneheziti a lélek szárnyait s hátráltatja, vagy végkép megakadályozza repülését; — ő fennen lelkesedik mindazért, mit a század teremt s a munka-zaj sürüs áramlatában oly kedvteléssel dalol, mely méltán meglephet bárkit most, midőn a poéták nagy része csak kételkedni tud.

Valóban, fiatal irónk — már ismét ez a szokott jelző! — mintha ki akarná tépni magát a megszokott nyügből; mintha érezné, hogy a megszokott hangok nem illenek a mai reális kor kertébe: egészen más hangon kezdi fujni tillinkóját, mint a melyhez ujabb magyar lyrikusaink szoktattak.

Homályosan bár fogalma van arról, hogy mai lyránk hangja nyavalyás, beteges, álomba ringató s egyebet sem tud, mint keseregni szánalomra méltón.

Iparkodik a reális iránynyal kibékülni s abban keresni a poézist. Nem mondhatjuk ugyan, hogy sikerül neki; nincs bátorsága egészen oda hagyni azon utat, melyen kortársai szunyókálva taposták a megszokott dülőt.

Mindjárt első költeménye a „H e g y e n" czimü azt igazolja, hogy a pihenés, nyugalom, csend. bizalmatlanság egy „szikrát" sem lelkesitik. A gépzsibongás, a haladás lármája, zaja az, mit kedvteléssel szemlél. A hegytetőn merengve kérdi mintegy megütődve: mi zaj emelkedik hozzá — az alatta elterülő városból?

Felel magának igy:

Ah! tudom már, hogy mi! a százkezü ipar
Munkál, hat oda lent isteni erővel:
A tömeg zaja az, mely ront, épit egyre —
S lelketlen gépeit üzi, hajtja gőzzel!

. . . Mily nagyszerü e zaj! — van ember, kit szédit?
Engem egy szikrát sem, sőt inkább elragad!
A csendtől ugy félek! ijeszt, gyötör, megfojt,
A zaj: élet — s a zaj: lelkemnek szárnyat ad!

Előre századom! lobogtasd a zászlót!
Ki ne követne, ha jelszava: haladás!
Egészséges eszmék magvait ha hinted,
Nem marad el, ne félj, a dicső aratás!

. . . Munkára emberek! akarjuk csak, hiszem:
Paradicsommá lesz ujra az egész föld!
Áldja meg az isten — ki agyával munkál,
S a napszámost, ki egy üres helyet betölt.

Munkára! munkára! szégyen reájuk, kik
Leülnek az utban árny alá pihenni:
Az idő gyorsan fut s elhagyja azokat.
A kik nem akarnak vele tovább menni.

„A s e b e s i v á r - r o m o n" csak pillanatra reng az ábránd karjain, hogy aztán megvetve a multat, csodás bizalommal kapjon lantja hurjaiba:

Mikor még . . . eh! de hagyjuk el hisz'
Szóltak már erről a dalok —
S mit az idő magával elvisz,
Bohó, ki azon andalog . . .

Miért ohajtsuk vissza most a
Multat? . . . Nyugodjék csöndesen —
H a l a d á s volt mi eltaposta:
Biz' én hát meg nem könyezem . . .

Városon czimü költeménye hasonló világnézletről tanuskodik. Ebben mintegy ellentétül akarta magát föltüntetni azokkal a poétákkal szemben, kik oly epekedve vágynak a küzdelemtől elvonulni s életöket a nyugalomban töltik. Sajnálja a tespedés-imádókat, kiket megnyugtathat az álomban ringató magány; kik nem tudják, hogy fény és árny együtt érnek valamit, hogy a magasztos és aljas, lét és rothadás szülik az összhangot.

A városban következőleg zendül lantja:
Hol most lakom, ez a nagy város,
Véghetlenül tetszik nekem;
Bár merre nézzek, mindenütt csak
Küzdelmet láthat itt szemem . . .
Ez a tömeg, mely lót-fut egyre,
Lelkemnek annyi élvet ad!
Köztük vagyok. A tenni vágyás
Engemet is viszen, ragad!

E költeményének végét is ide igtatom, hadd tegyen bizonyságot mellettem.

Kicsiny falumra, hol születtem,
Én is örömest gondolok,
Idylliek ákászok árnyán,
Azok a csöndes ház-sorok . . .
De most cseppet se vágyik lelkem,
Öledre „édes" nyugalom:
E városban jól esik látni,
Mint küzd, ront, épit századom.

Ime Rácz Mihály egyénisége. Mondhatjuk, hogy elütő sok fiatal költőnk egyéniségétől.

Egyébiránt Rácz Mihály tehetsége két irányban nyilvánul: meleg, természetes értelmében, és szelid, inkább mulattató, mint mélyreható gunyorban.

Dalainak tüze nem éget, de melegit. Vannak az embernek pillanatai, mikor örömestebb hallgatja a szellő egyszerü dudolását, mint a vihar felkorbácsoló haragját. Rácz Mihaly költészetében nincs rendszer. Lehet ez előnye, lehet hátránya is. Lantjának hurja megszólal, mint a különféle behatások hozzák magukkal: de hangja mindig igaz, átértett s nem hazudott. Egyik költeményben az őrülő lelket, másikban a vágyódó szivet. a sebzett lelket, ismét másikban a meditáló főt látjuk magunk előtt. Ma meleg, benső; holnap hideg, metszö; holnapután rezignáczió-telt, biztató végül: szeliden szatirikus.

Szóval: egy jó sziv, — egy érzékeny kedély.

Van a könyvecskében forditás Heinetől, Ada Christenről, Hugó Viktortól, Reboultól stb.

Ezek a forditások csaknem egytől egyig szép forditások.

Bemutatunk egy párt, hogy itéljenek olvasóink, Hugó Victor egyik hatalmas allegóriáját — melyet e nagy republikánus a franczia-porosz háboru alkalmával irt — igy adja nyelvünkön:

A déli oroszlán s az északi medve
Találkoznak. Emez bosszutól lihegve
Tör elő sötéten, mint pusztitó vihar —
És az oroszlán szól:
Ostoba! hát mi baj?
A czirkuszban vagyunk. Mit akarsz? szólj, harczot!?

Ugyan mért? Nézd amott azt a hitvány arczot:
Róma császárja az, vagy ha tetszik hóhér —
S te küzdeni akarsz egy czudar Néróér'?
Testvér megállj! ne bánts! A nagy természetben,

Megférhetünk én is, te is a legszebben;
Egy az ég fölöttünk, ránk egy nap világit:
E bibor a bujt szörny, mond, mit akar hát itt?
Hogyan? ő voln' az ur? s szemhunyoritása,
Parancs, hogy vak dühvel rohanjunk egymásra;
Nézd! trónján — mig küzdünk — tapsol és neveti,

Patakzó vérünket bibornak nevezi . . .
Övé a gyönyör és miénk a gyötrelem,
Mig mi egymást marjuk!
— Ah rajta! jöjj velem!
Körmeim kész vannak. Ne még! Egyet mondok:
Vadak vagyunk s hozzá nyomorult bolondok . . .
Csepp eszünk ha volna, szövetségre lépnénk
S azt a bitang császárt darabokra tépnénk!

Brizeux egyik gyönyörü költeményét — czime: „C o m m a n d e, j e s e r a i d o c i l e" — ugy költi át, hogy az idegenszerüség legkevésbé sem érzik meg rajta.

Olvassák önök:

Midőn találkozunk, szép fehér fátyolod,
Ne vond le, hogy elfedd pirúló homlokod
Zavarát én tőlem . . .
Bár egymásé valánk egykor, ne félj lelkem,
Ha kerülni vágyol, óh azért még nem kell
Ugy futnod előlem.

Vádol talán lelked? néha-néha látván,
Szólj, hisz' nagy e világ, mely szögletén, táján,
Akarod, hogy legyek?
Üdvöm, boldogságom bár szivedben hittem,
Hogy ne zavarjalak többé lépteidben,
Parancsolj — engedek.
Ha hiszed, hogy jobban töltöd napod, éjed
S szemed ujra fényt kap — nem oly rég' ugy égett

Mint egy büvös szikra —
Ha azt képzeled, hogy a szüzi örömnek,
Csábitó mosolyi ujra visszajönnek
Halvány ajkaidra:

Szólj! s én elkerüllek messze . . . Mégis nem, nem!
Legyek bár terhedre: türj el közeledben,
'Sz egykor ugy szerettél!
S hahogy a véletlen összehoz az útczán,
Menj szabadon, büszkén! nem kell, hogy szólj hozzám,

Nem ismerlek — ne félj.

Csupán egyre kérlek: midőn tova lengett,
Ismerős alakod, óh csak akkor engedd,
Hogy nézzek utánad!
Hadd nézzem, bámuljam könnyü, gyöngéd lépted
S álmodjam vissza a sok édes emléket,
A büvös órákat . . .

Óh érzem, hogy akkor földobog még szivem,
Ima-forrás fakad kiszáradt mélyiben
S utadon ömlik szét —
Szerencse, boldogság kisér lépten-nyomon,
Téged te hütelen, elpártolt angyalom,
— Ha meghallgat az ég!

Ade Christen — a „B u k o t t n ő n e k d a l a i b ó l" van hat darab forditás. Az „e l h i b á z o t t é l e t"-e t szánjuk, ha e nyolcz soros költeményeket végig olvassuk.

Izlelőül ime egy:

Hosszú, végetlen napokon,
Hányszor gondoltam én reád!
Kétség, remény, könyek között!
Hány éjet virrasztottam át!

. . . Ülök most is, mint egykoron,
Gyertyámnál — mely alig lobog:
Virasztok . . . de reményleni,
De sirni jaj! — már nem tudok.

Rácz Mihály ezen kötete szép tehetség s egyéniség alkotása, s mindenesetre olyan, mely megérdemli, hogy a költészet-kedvelők szenteljenek neki nehány perczet és átolvassák.

A könyv Nagyváradon, Hügel Ottónál jelent meg, csinos 16-od rétben; finom velin papir, 140 lap. Tartalmaz hatvanhat darab költeményt s ára 1 forint osztrák értékben.

Végül megjegyzem, hogy a fiatal versiró a debreczeni iskola növendéke volt nehány évvel ezelőtt.

Dr. T o l l e.

Szinházi szemle.

(L.) Szerda, febr. 10. **Mártha, vagy a richmondi leányvásár**, regényes vig opera, zenéjét szerzé Flotow. B a c s ó Luiza kisasszony fellépte.

Ez opera csakhamar egymásután kétszer adatott a t. kisasszony fellépteül. Jelen előadásra habozás nélkül kinyilvánitjuk, hogy az előbbi határozottan jobb volt, ugy hogy ez hozzá sem fogható. Annyi apró és nagy hiba történt ez előadásban, hogy azok iránti csudálkozásunkat nem rajzolhatjuk eléggé. S a hibák elkövetésében a zenekar, kardalnokok és egyes szereplő egyiránt részesek. A tempóváltozásoknál most az első hegedüsök szólaltak meg idő előtt, majd a klárinét nyikkant egyet idő után, néha a kar késett el, máskor pedig a zenekar alig birta azt utólérni; egy kardalnoknő felbukott a sima földön, egyik fonórokka minden igaz ok nélkül elromlott; egyszóval igen sok baj volt.

A mi az egyes szereplők müködését illeti: M á n d o k i n é asszony (Lady Harlet Durham) ezuttal is szépen énekelt, egyes helyeken valóban müvészi tökélylyel, minő volt például midőn Trisztánnak a virágcsokrót átadja. — A virágdal azonban a multkor jobban sikerült; ez estén a pianórészekben hangja kissé ingadozott, de a hol erőteljes szinezés kellett, ott mindig kitünő volt. Bacsó Luiza kisasszony énekéről s játékáról a multkor mondottakhoz csak annyit teszünk, hogy a 4-ik felvonásban a bassistával énekelt kettőse ezuttal az előadás legkitünőbb része volt.

Kedves és ügyes volt ma is, azzal a finomság es szeretetre méltósággal, melyet tőle már megszoktunk s amely emlékünkben nem egyhamar fog elhalványulni. Pár rövid kettősében, melyeket ugyancsak a bassistával énekelt, oly szép mély hangokat hallottunk tőle, hogy azok a következő nyilatkozatra birnak. A t. kisasszony hangjáról többféle vélemény van; némelyek szopránnak tartják, a mit mi el nem fogadhatunk; mások mezzószoprannak. Erre csak az az észrevételünk, hogy a mi hangjának természetét illeti, e tekintetben most is altnak tartjuk, hangja terjedelmét tekintve azonban ama nézet megállhat. De erre ismét meg kell jegyeznünk, hogy ha a t. k. a. mezzószoprán lenne is valamikor, az természetesen következik, mert ma már a zeneszerzők nem irnak mély altokat, s a régibb klaszszikus operákban előforduló nehány mély szerepet pedig a t. k. a. mindig sikerrel fogja énekelni. Mi nagyon örömest hallgatnók tőle az ilynemü szerepeket továbbra is, azonban fájdalom, ez nem rajtunk áll. De meg az ő érdekében is óhajtjuk, hogy minél magasabbra törve, olyan tetőpontra emelje őt a müvészet géniusza, hogy szülővárosa mindig büszkeséggel tekintsen reá. Kisérje müvészi pályáján meleg szerencsekivánatunk. Legyen boldog legjobb óhajtása szerint!

Amit a többi szereplőről mondhatunk, az igen rövid. B o g y ó (Lyonel) nem igen volt jól disponálva s bár itt-ott felcsillámlott is a magas lépcsőkön hangereje, átalában kedvtelenül énekelt. T ö r ö k ö t (Plumkett) üdvözöljük a 4-ik felvonás már emlitett kettőseért. A szinház egészen megtelt stb., a vendégkisasszonyt a közönség szép koszoruval üdvözlé s zajos tetszésben és kihivásokban részesité. Végre a karmestert igazán megsajnáltuk azon erőfeszitésért, melyet a kardalok összetartásában kifejtett, s csakis az ügyessége őrizett meg a nagyobb szerencsétlenségtől. A vásári négyes most is jól sikerült.

UJDONSÁGOK.

*** L a p u n k a „Debreczen" a közönség részéről oly kiváló pártfogásnak örvend, hogy indittatva érezzük magunkat kijelenteni, mikép — l a p u n k r a e l ő f i z e t é s t f o l y v á s t e l f o g a d u n k.**

Igyekezni fogunk — elvünk szeplőtlen megőrzése mellett — oly lapot adni, melyre a társadalom minden osztályának szüksége van.

Munkatársaink nevei erről fényes biztositékot nyujtanak.

H i r d e t é s i r o v a t u n k b a n a lehető legjutányosabb áron közlünk értesitéseket.

Ajánljuk lapunkat a közönség méltányló pártfogásába.

* **Jogakademiánk** ügyében Révész Bálint püspök a városi tekintélyesebb férfiakból bizottságot fog összehivni, hogy ez tanácskozzék a teendők felett, s az egyházkerületi gyülés tanügyi bizottsága elé már kész tervet lehet benyujtani.

* **Bacsó Luiz k. a.** még egyszer csakugyan fel fog lépni szinpadunkon; ha Dalnoki haza jön, akkor „Lindá"-ban, ha nem, akkor „Borgia Lukrécziá"-ban, szombaton. Ekkor most utószor lép itt fel.

* **A kertészeti egylet** folyó hó 13-ikán szombaton délután a csarnokban gyülést tart, s ez alkalommal pénztárnok választása s más folyó ügyek lesznek napirenden.

* **Felolvasás.** Pénteken folyó hó 12-én este 8 órakor a kereskedő ifjak önképző egyletének helyiségében S c h w a r z e r Viktor tanár ur fog mutatványokkal kisért előadást tartani a l e v e g ő r ő l. Kéretnek az egyleti tagok, nemkülönben az érdeklődő tisztelt közönség ez alkalommal is minél tömegesebben megjelenni.

* **A városi kölcsön** ügye — a mint halljuk — oly formán áll, hogy a belügyér egy millió kétszázezer ft. kölcsön felvételét igéré a városnak engedélyezni. Ebből fedeztetnék az épitendő reáliskola, s honvédlaktanya költsége.

* **A debr. korcsolyázó egylet** választmányához a báli meghivó szétküldése tárgyában e lap hasábjain megjelent nyilt kérdésre, szolgáljanak felvilágositásul a következő sorok: Az 1. pontban foglalt állitás, hogy a tagok „legnagyobb részét elmulasztottuk meghivni," tökéletes czáfolatát leli a 2. pontban, melyben elismertetik, hogy az „egylet helyiségében kifüggesztett meghivó, tagadhatlan, általánosságban minden tagra szólott." Tulajdonképen tehát feleletre csak ezen rész vár: „Minő kiváltságos helyzetben véite lenni a t. rendezőség az egylet azon nehány tagját, kiknek külön meghivót küldött, — holott a kifüggesztett meghivó küldését már feleslegessé tette?" Részünkről a kifügesztetten kivül külön meghivók küldését azon természetes okból nem tartottuk feleslegesnek, mert igen sok tagja van egyletünknek, kik inkább pártolók levén, mint müködők, — az egylet helyiségét ritkábban látogatják s ugy az ott kifügesztett meghivásról tudomást nem szereztek volna. Hogy azonban meghivóját sok tag meg nem kapta — daczára annak, hogy az részükre kiállittatott, — megfejtését abban leli, hogy a kibocsátott aláirási iveken lakásukat feljegyzeni elmulasztották s ugy az kézbesithető nem volt. Ehez járul postai calamitásunk. Teljes tudatában voltunk ezeknek, azért kerestük meg helyi lapjainkat azon felhivás közlésére, melyszerint az egyleti togok, valamint azok, kik meghivóikat mindez ideig kézhez nem vették s arrra igényt tartanak; egyleti pénztárnokunknál meghivójuk kiállittatása végett jelentkezni sziveskedjenek. Világosan látszik ezekből, hogy kiváltságban, sem a választmány utasitása folytán, sem önhatalmulag senkit nem részesitettünk. A debreczeni korcsolyázó egyleti bál rendezősége. 1875, február. 10.

* **Hazárd kártyajátékosokat** lepett meg tegnapelőtt éjjel a rendőrség csapóutczán, a kártyazók a makaó nemes gyönyörüségeit élvezék mindaddig, mig a reájuk több éjjen át vigyázó, de a rejtek helyre csak csel által bejutott rendőrség az egész b a n k o t t a r t á, s a résztvevőket pedig további eljárás végett a kir. ügyészséghez bejelenté.

* **A „Debreczen" szerkesztőjének.** Tévedés kikerülése miatt kötelességemnek tartom, mint a tanuló árvák számára kiosztandó karácsoni adományozások egyik gyüjtője, kinyilatkoztatni, miszerint „L u i z a" pseudonym alatt B u d a p e s t r ő l érkezett hozzám a nevezett czélra 1 frt, mit is igy a lajstromba felvettem. Debreczen, 1875. febr. 11. Dr. P o l l a c s e k Gyula, a „magyar tisztviselők országos egyesülete" tagja.

* **Több érdekes könyvet** kaptunk a Franklintársulat kiadásából. Ezek: a közhasznu családi könyvtárban jön az „Egészség könyve" két kötetben irta K. Beniczky Irma; egy füzet ára 40 kr. A falusi könyvtár a „Mezei gazda naptárá"-t hozza Ring Adorjántól; ára 50 kr. „A magyar váltótörvény", ára 1 ft. „A természet könyvé"-ből megjelent a 3—6 füzet, egy füzet ára 50 kr. „A törvényhatóságok, községek és első folyamodásu biróságok rendezéséről szóló törvény, ára 80 kr. „A magyar csődtörvény", ára 60 kr. „Vasuti üzletszabályzat" tárgymutatóval ellátva, ára 50 kr. Ajánljuk ezeket az olvasó közönség figyelmébe.

* **A budapesti magyar hivatalnokok egylete**, mely biztositási ágazattal is össze van kötve, Debreczenben fiókületet szándékozik felállitani. E czélból, mint értesültünk, tagok gyüjtésére az aláirások már megkezdettek.

* **A debr. kereskedelmi** és ipar kamarai beltagok választását a m. kir. földmivelés ipar- és kereskedelmi miniszterium elrendelvén — az ezen választás eszközlésére a városi bizottsági közgyüléstől kiküldött központi bizottság a főkapitány elnökle alatt tegnap ülést tartott, melyben a 32 beltag, és pedig az iparosok közül 16 s a kereskedők közül is 16 tag megválasztására határidőül f. évi márczius hó 17-dik napja tüzetett ki a városházánál levő nagy tanácsterembe, hol az illető választók a nehány nap alatt kezeikhez juttatandó és a kellő utasitással ellátott rovatos-iveket betöltve személyesen fogják beadni.

* **Oly hideg napjaink** voltak tegnap és ma, minőket még ez idényben nem tapasztalánk; ma ismét havazni kezdett, s alkalmasint igy van az egész országban, legalább a legtöbb helyről ily tudósitásaink vannak, s nem csuda aztán. hogy a teljesen hóval boritott föld nagy mérvben képes a levegőt meghüteni.

ORSZÁGGYŰLÉS.

— Képv. ház, febr. 10. —

E l n ö k: P e r c z e l. Több kérvény beadása után a költségvetés tárgyalása folytattatik. U g r o n Gábor beszéde vázlatát fentebb közöljük. G o z m a n J. a románok részére miniszteri széket kivánna; elfogadja a költségvetést. Gull és Ghyczey a költségvetés megszavazása mellett vannak. C s a n á d i Sándor igen szép hazafias szellemü beszédet tartott, a költségvetés ellen. Irányi javaslatát pártolja. Német Albert Simonyi határozati javaslata értelmében szónokolt. Még Kosztics és Majoros szólt.

A „Debreczen"
eredeti

MAGÁNTÁVIRATA.

— Budapest, febr. 11. A képviselőház ülésében a mai napot legnagyobb részben Simonyi Ernő és Tisza Kálmán zárbeszédei foglalták el. — A k ö l t s é g v e t é s átalánosságban e l f o g a d t a t o t t.

A miniszterium le fog mondani. Az uj kormány megalakulásáig a képviselőház ülései elnapoltattak.

Tisza Kálmán belügyérré létele igen valószinü, Sennyei miniszter sége már kétesebb.

Szombat, febr. 13-án:

adatik:

Fokról fokra.

Népszinmü 5 képben. zenével és tánczczal irta Müller Hugó, zenéje Roth Ferencztől. Forditotta F. I.

— **Bécsi tőzsde** febr. 11. (Távirati tudósitás.) Ezüst 105 75, cs. arany 5.25—; Napoleonarany 8.90—.

Szerkesztői nyilt posta.

— D e r e c s k é r e. A czimtelen verset nem közölhetjük. N y i r e g y h á z á r a. Köszönettel vettük, felhasználjuk. K u n Lukácsnak. Holnap délután (pénteken) megérkezik innen a vendég; foglalj várakozó állást. A v á g ó h i d r ó l szóló czikk jön.

Felelős szerkesztő:
SZATMÁRI KÁROLY.

Nyilttér.

Eladó ház.

Egy szép cserepes ház, mely áll öt szobából, s csinos kamarából, házután való földével együtt — e l a d ó.

Van az udvaron igen jó istálló 8 lóra. —

Az egész épület, az istálló kivételével, kőből s a legjobb állapotban van.

Értekezhetni ez iránt Debreczenben, bárányutczán 2220-dik szám alatt lakó tulajdonossal.

61 1—

H I R D E T É S E K.

7408/1874. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a felperes **Nagy János** debreczeni lakos részére, alperes néhai **Balog Mihály** hagyatéki tömege képviselői B a l o g János és özvegy B a l o g Mihályné. Tarnóczi Zsuzsánnától 100 afrt tőke és járulékai erejéig lefoglalt ingatlanok u. m. a józsai 63-ik számu telekjegyzőkönyvben A. + 74. h. r. sz alatt bejegyzett 55 afrtra becsült szőllőnek néhai Balog Mihályt illetett fele része — és a józsai 172. sz. tkvben az A + 209. h. r. sz. bejegyzett s 280 frtra becsült szőllő — továbbá a józsai 191. számu tkvben A + 234. h. r. sz. alatt bejegyzett s 60 frtra becsült szőllőnek néhai Balog Mihályt illetett fele része, — végre a Józsai 173-dik számu tkvben A + 210 hr. sz. a. bejegyzett s 300 frtra becsült szőllőnek néhai Balog Mihályt illetett fele részére folyó 1875-dik évi márczius hó 5-ik, szükség esetére április hó 5-ik napján délelőtti 10 órakor Józsa község házánál a debreczeni kir. j á r á s b i r ó s á g által megtartandó árverésen el fognak adatni.

Az árverési feltételek a következők:

Kikiáltási ár a becsérték, melyuek 10 százaléka vagyis 5 afrt. 50 kr, 28 ft, 6 ft, 30 ft az árverelni szándékozók által a kiküldött árverelő kezéhez bánatpénzül le teendő.

2. Az ingatlanok az 1-ső árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2-dik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatik.

3. A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig az első egyharmad rész egy hónap, a második egyharmadrész 2 hónap, a harmadik egyharmad rész 3 hónap alatt, az árverés napjától fogva járó 6 százalékos kamatával fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő, a bánatpénz az utolsó részletbe tudatik.

4. Vevő a vett ingatlanoknak a leütéstől 14 nap mulva birtokába és használatába lép; tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevő viseli az átirási kincstári dijat, és a vett ingatlanok után a leütéstől fogva eső mindennemü adó s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlanok bármely érdekelt fél kérelmére a p. t. r. t 459. §. értelmében vevő kárára és veszélyére ujabban kitüzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alul is el fognak adatni.

Egyszersmind azok, akik a lefoglalt ingatlanokra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetvény közzétételének utósó napjától számitandó 15 nap alatt — fentirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1875-dik évi január hó 15-dik napján tartott üléséből.

Boruzs József,
kir. tszéki jegyző.

54 2—3

Dr. Hamburger Emil
gyakorló orvos és fogász
lakik D r a g o t a h á z b a n
1824. sz. a. 1-ső emelet.
Rendelkezési órák d. e. 9—12,
d. u. 2—5-ig.

49 4—

Eladó tüzifa.

Az ungvári magyar királyi épület és tüzifa ujonnan berendezett és mindennemü faanyagokkal felszerelt bizományi raktárban

Bükk tüzifa

következő ujolag leszállitott áron kapható:
4 láb hosszu jó száraz 12 frt ölenként,
3 „ „ „ 10 „ „

Pollácsek Lipót.

44 3—4

Debreczen, 1875. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában. — Laptulajdonos Oláh Károly.